

Referat despre piramidele egiptene - a doua parte

Ansamblul arhitectural al piramidei lui Kheops mai cuprindea un templu funerar, de la care o sosea ducea la un al doilea templu funerar, situat la marginea desertului.

Apoi, trei piramide mai mici, morminte ale unor regine; cinci barci mari de lemn plasate in gropile sapate in stinca chiar linga pira mid; in fine, faimosul Sfinx din Giseh. Pe o ridicata tura de calcar lunga de 200 m faraonul Khefren a pus sa se sculpteze un urias idol in forma de leu (lung de 57 m si inalt de 20 m), care sa-i protejeze mormintul. Maiestuosul cap al idolului, cu senina sa frumusetate divina, este imaginea regelui adorand rasaritul soarelui.

Gigantica opera de constructie a Marei Piramide a lui Kheops a durat 30 de ani, in care timp "au muncit fara intrerupere cite o suta de mii de oameni".

Blocurile de piatra unele de 20 de tone au fost aduse de la mari distante, pe tavalugi, pe sanii trase pe nisip sau intre doua barci; ridicate cu ajutorul pirghiilor si a unor puternice balansoare de lemn, pe rampe si planuri inclinate, inaltate pe terase succesive de pamint si caramida, terase inlaturate apoi dupa terminarea constructiei. Cele trei piramide nu sunt numai opere de o tehnica uimitoare; si nici doar operele cele mai monumentale din intreaga istorie a arhitecturii. Concepute pentru a adaposti morminte regale, ele nu sunt rezultatul unor intentii artistice.

Dar efectul extraordinar estetic, obtinut prin integrarea lor in peisajul ambiant, proportiile lor perfecte date de raportul dintre baza si inaltime, impresia puternica si diferentiata pe care o lasa fiecare piramida in parte, fiecare cu personalitatea ei distincta, precum si efectul pe care il creeaza intregul ansamblu, le confera si un caracter deosebit artistic.

Tipul de piramida perfecta a continuat (in dimensiuni mult mai reduce) pana in epoca Regatului Nou. Dar incepand din timpul dinastiei a XVIII-a cand jefuitorii de morminte incepusera sa opereze intr-un mod din ce in ce mai ingrijorator faraonii au adoptat tipul de mormint complet subteran (hipogeu), cu mai multe incaperi, sapate in peretii de stinca, cu intrarea ornamentata cu basoreliefuri si statui, cum sunt mormintele mai noi din Valea Regilor (61 de morminte cunoscute) si cele din Valea Reginelor, pe care anticii o numeau "Valea Frumusetii".

S-a remarcat (cf. Et. Drioton) ca niciodata pana la egipteni si in nici o alta parte a lumii la acea data, piatra n-a fost atat de mult intrebuintata. Utilizarea acestui material durabil era asociata cu ideea religioasa de "vesnicie" pe care piatra o confera operei. Piramida era "salasul etern" al faraonului, (in schimb locuinta sa temporara, palatul, era construit, cum s-a spus, din caramida uscata la soare; fapt pentru care nu s-a pastrat nici macar planul unui palat regal). De asemenea, nici templele nu puteau fi concepute altfel decat in piatra; caci templul era numit de egipteni "Casa vesniciei".